

3 2017

ЗМЕСТ

ПРАДМОВА

АНДРУСЬ УНУЧАК. Скарына і Біблія. 6

АСОБЫ

АЛЕСЬ ЖЛУТКА. Цёмныя месцы ў біяграфіі Францыска Скарыны: спроба асэнсавання 16

МІТРАФАН ДОЎНАР-ЗАПОЛЬСКІ. Васіль Цяпінскі, перакладчык Эвангелья на беларускую гаворку. 34

АНДРУСЬ УНУЧАК. Лукаш Дзекуць-Малей (1888—1955): асноўныя моманты біяграфіі і сьветапогляду. 62

ЯН ПЯТРОЎСКІ. Тарас Сайка і пераклад Бібліі на беларускую мову. 82

Тарас Сайка 84

Прэсбітэрыянства 87

Тарас Сайка ў Амэрыцы. 89

Тарас характарызуе блізкіх сабе 91

Заклік Тараса Сайкі, скіраваны да эвангельскіх братоў 96

ПЕРАКЛАДЫ І ВЫДАННІ

ІВАН ЯЎСЕЕЎ. Нарысы гісторыі славянскага перакладу Бібліі 98

1. Старажытнаславянскі тэкст. 98

2. Стары баўгарскі пераклад 102

3. Заходнярускія пераклады з габрэйскай мовы 106

4. Заходнярускі пераклад Скарыны 110

5. Перасопніцкае Эвангелье. 116

6. Эвангелье Васіля Цяпінскага. 117

7. Пераклад на заходнярускую мову Валянціна Негалеўскага 119

8. Псалтыр Румянцаўскага музэю XVI ст. 120

9. Заходнярускі пераклад Псалтыра з польскай мовы 122

10. Маларускі пераклад Песьні Песьняў з пасляслоўем 122

11. Заходнярускі пераклад з польскай мовы некалькіх біблійных кнігаў 123

ІГАР КЛІМАЎ. Біблейныя пераклады на старабеларускую (стараўкраінскую) мову. 125

АЛЕНА ФІЛАТАВА. Расійскае Біблійнае таварыства і яго аддзяленні на тэрыторыі беларуска-літоўскіх губерняў 151

СЯРГЕЙ СУРЫНОВІЧ. Усялякае Слова, Богам натхнёнае — карысна! Да гісторыі перакладаў біблійных тэкстаў на беларускую мову	165
ТАЦЦЯНА КАСАТАЯ. Самвыдат евангельскіх хрысціян-баптыстаў у БССР	190
Евангельскія хрысціяне-баптысты ў БССР пасля вайны:	
агульная характарыстыка	191
Рэлігійная/духоўная літаратура ў БССР:	
шляхі паступлення і распаўсюду	195
Самвыдат Савета цэркваў ЕХБ	200
Заклучэнне	211

КРЫНІЦЫ

Прадмовы да Чэскай Бібліі, у Вэнэцыі друкаванай (1506 г.)	213
Ад выдаўцоў	213
Прадмова да ўсёй Бібліі	214
Прадмова да Псальмаў	226
СЫМОН БУДНЫ. Прадмова да Бібліі, 1572 г.	229
Першае публічнае паседжаньне Віленскага аддзелу Расейскага Біблійнага Таварыства	243
УЛАДЗІСЛАЎ ЧАРНЯЎСКІ. Уступнае слова да перакладу Бібліі	274

РЭФЛЕКСІІ

БРУС Л. АНДЭРСАН. Сацыяльная і палітычная тэалёгія Рэфармацыі ў прадмовах, камэнтарых і іншых дапаможных матэрыялах да Берасьцейскай Бібліі 1563 г.	277
Уступ	277
Берасьцейская Біблія як рэфармацыйны пераклад	278
Мэта дасьледаваньня	281
1. Кантэкст: пратэстанцкая канцэпцыя індывідуальнасьці і асабістага пасьвячэньня Богу	282
1.1. Індывідуальнасьць стымулюецца друкарскім варштатам	284
1.2. Сацыяльныя і царкоўныя вынікі пратэстанцкай пасьвячонасьці Богу	285
1.3. Канцэпцыя індывідуальнасьці і палітычная тэорыя	286
1.4. Сацыяльная і палітычная тэалёгія індывідуальнасьці Жана Кальвіна	287
1.5. Тэалёгія індывідуальнасьці Андрэя Воляна	288
1.6. Кантраст з рыма-каталіцкім вучэньнем адносна асобы	290

2. Аналіз прадмоваў, камэнтараў і іншых дапаможных матэрыялаў да Берасьцейскай Бібліі	293
2.1. Прадмовы і камэнтары і іншыя дапаможныя матэрыялы . . .	294
2.2. Тытул: адметнасьці пратэстанцкага перакладу	294
2.3. Сацыяльная і палітычная тэалёгія з 4 Кнігі Царстваў 23 верша, і 2 Кнігі Кронікаў 34 верша	295
2.4. Прысьвячэньне: грамадзянская ўлада як распаўсюднік Пісаньня на роднай мове	297
2.5. Прадмова да хрысьціянскага чытача: пратэстанцкая падтрымка асабістага чытаньня Бібліі.	299
2.6. Іншыя ўступныя і дапаможныя матэрыялы: дадатковая дапамога для асабістага чытаньня Бібліі.	302
Заклучэньне	303

КЛАЙВ СТЭЙПЛЗ ЛЬЮІС. Разважаньні пра Псалмы . . 305

I. Уводзіны	305
II. Суд у Псалмах	310
III. Праклёны	315
IV. Сьмерць у Псалмах	322
V. «Хараство Госпада»	327
VI. «Саладзейшыя за мёд».	333
VII. Патураньне злу	340
VIII. Прырода	346
IX. Слова пра хвалу	354
X. Іншы сэнс	360
XI. Пісаньне	366
XII. Іншыя значэньні ў Псалмах	373

НІК СПЭНСЭР. Біблія і палітыка. Хрысьціянскія

вытокі брытанскай палітычнай думкі.	385
Уступ	386
Нацыятварэньне.	387
Належная прававая працэдура.	389
Палітыка як служэньне.	390
Дэмакратыя.	391
Роўнасьць людзей.	393
Талерантнасьць	394
Гермэнэўтыка	395
Высновы	396